

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet
Postboks 672
8508 NARVIK

Deres ref

Vår ref
24/3160-

Dato
28. oktober 2024

Svar på henvendelse om tolkning av integreringsforskriften § 69

Vi viser til IMDIs brev 4. september 2024 med spørsmål om hvordan integreringsforskriften § 69 skal forstås. Etter integreringsforskriften § 69 skal kommunens avgjørelser etter kapitlene 3, 4, 5, 6, 7 og 8, med unntak for avgjørelser om ferie etter § 18, regnes som enkeltvedtak. IMDi spør om det er riktig at alle avgjørelser om fravær, fri og permisjon skal regnes som enkeltvedtak, da inkludert avgjørelser om kortere fravær, for eksempel fravær i forbindelse med avtalt time hos lege eller tannlege. IMDi spør om man kan tolke § 69 slik at det kan skilles mellom korttids- og langtidsfravær. IMDi viser til at det er ressurskrevende for kommunene å fatte enkeltvedtak om enhver form for fravær fra introduksjonsprogrammet eller fra opplæring i norsk og samfunnskunnskap.

Departementets vurdering er at integreringsforskriften § 69 ikke åpner for å gjøre skille mellom korttids- og langtidsfravær. Det er samtidig ikke krav om å fatte enkeltvedtak ved enhver form for fravær etter kapitlene 3 – 8.

Enkeltvedtak er en avgjørelse som treffes under utøvelse av offentlig myndighet, og som er bestemmende for rettigheter eller plikter til en person, etter forvaltningsloven § 2 første ledd a. og b. For noen av bestemmelsene i integreringsforskriften kapittel 3 – 8 følger deltakernes rettigheter direkte av bestemmelsene. I slike tilfeller gjelder ikke et krav om at kommunen fatter enkeltvedtak. For andre av bestemmelsene i kapittel 3 – 8 er deltakerens rettigheter eller plikter avhengig av at kommunen gir særskilt tillatelse, for eksempel etter en nærmere vurdering av deltakerens situasjon, eller etter søknad. I slike tilfeller vil kommunens avgjørelse være å regne som et enkeltvedtak, fordi det er selve beslutningen fra kommunen som er bestemmende for rettighetene eller pliktene til deltakerne.

Det følger av den enkelte forskriftsbestemmelse om kommunen må innvilge fravær gjennom enkeltvedtak, eller om deltakeren har rett til fravær uten enkeltvedtak. Nedenfor vil vi gå gjennom noen eksempler på rettigheter og plikter som følger direkte av loven, og eksempler på rettigheter og plikter som må fastsettes av kommunen gjennom enkeltvedtak.

For fravær på grunn av egen sykdom eller skade følger i integreringslovforskriften § 5 første ledd at en deltaker beholder retten til introduksjonsstønad når deltakeren bruker egenmelding eller legger frem legeerklæring. Dersom en deltaker legger frem egenmelding eller legeerklæring, følger det direkte av § 5 første ledd at hun eller han har rett til å beholde introduksjonsstønaden. Derfor er det ikke nødvendig at kommunen fatter enkeltvedtak for å innvilge fravær uten trekk i introduksjonsstønad. Tilsvarende gjelder for fravær på grunn av barns eller barnepassers sykdom eller skade etter integreringsforskriften § 6 første ledd, og for fri i forbindelse med svangerskap etter integreringsforskriften § 11.

Dersom kommunen derimot mener det er grunnlag for å *avslå* en søknad om fravær etter § 5 første ledd, § 6 første ledd eller § 11, må en slik beslutning fattes gjennom enkeltvedtak. Dette fordi en beslutning om ikke å innvilge fravær uten trekk i introduksjonsstønaden er bestemmende for rettigheten til personen det gjelder, og derfor å regne som et enkeltvedtak, jf. definisjonen i forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav a. og b.

Et annet eksempel på en avgjørelse som krever at kommunen fatter enkeltvedtak, er avgjørelse om å frata en deltaker rett til introduksjonsstønad etter integreringsforskriften § 5 annet ledd. At denne beslutningen krever enkeltvedtak, følger av bestemmelsens formulering «kan kommunen vedta». Tilsvarende vil avgjørelse om velferdspolisjon etter søknad etter integreringsforskriften § 14 være et enkeltvedtak, ettersom dette er en permisjon deltaker kun har rett på etter søknad og etter en nærmere vurdering fra kommunen sin side. Kommunens beslutning er i slike tilfeller bestemmende for personens rettigheter eller plikter.

Departementet håper denne redegjørelsen vil være veiledende for hvordan kommunene skal håndheve regelverket i kapittel 3 – 8 i integreringsforskriften.

Med hilsen

Toril Melander Stene (e.f.)
avdelingsdirektør

Katharina Lindbak
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer